

บันทึก

เรื่อง ทหหรือแนวทางการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและ
รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ เพิ่มเติม

กรมควบคุมมลพิษได้มีหนังสือที่ วว ๐๓๐๕/๒๕๒๗ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอหารือปัญหาข้อกฎหมายกรณีที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้ให้ความเห็นในข้อหารือของกระทรวงมหาดไทยว่า ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๐ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๒ ให้อำนาจอธิบดีกรมตำรวจหรือรองอธิบดีกรมตำรวจพิจารณาสั่งปิดโรงแรมเมื่อโรงแรมมีการกระทำผิดกฎหมาย ซึ่งคำว่า "การกระทำผิดกฎหมาย" ตามนัยของข้อ ๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๐ ๑ นั้น มีความหมายครอบคลุมถึงการกระทำผิดกฎหมายใด ๆ ก็ตามที่โรงแรมอาจก่อให้เกิดขึ้นได้ และการที่ผู้ประกอบการโรงแรมไม่จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย เป็นการกระทำที่อาจเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งหากมีการกระทำผิดกฎหมายดังกล่าวขึ้นแล้วเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขก็อาจใช้อำนาจสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการกิจการค้าและดำเนินคดีกับโรงแรมฐานฝ่าฝืนข้อกำหนดที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขได้ นอกจากนี้ อธิบดีกรมตำรวจหรือรองอธิบดีกรมตำรวจยังอาจอาศัยอำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๐ ๑ สั่งปิดโรงแรมได้ด้วยนั้นการควบคุมมลพิษจึงขอหารือเพิ่มเติมว่า การที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารโรงแรมซึ่งจะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ไม่จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือไม่สามารถบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทั้งตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทั้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด หรือไม่จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียหรืออุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้สั่งการตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๘๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งไม่มีบทกำหนดโทษสำหรับการฝ่าฝืนคำสั่งดังกล่าวไว้นั้น จะถือว่าเป็น "การกระทำผิดกฎหมาย" ตามนัยของข้อ ๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๐ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๒ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวของกรมควบคุมมลพิษแล้วเห็นว่า อาคารโรงแรมเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมไม่เกินมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทั้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด ลงวันที่ ๑๐

มกราคม ๒๕๓๗ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๖๙^๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารโรงแรมจึงมีหน้าที่ต้องจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรา ๗๐^๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษไม่ต้องสั่งการแต่อย่างใด ดังนั้น การที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารโรงแรมไม่จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียตามที่ตนมีหน้าที่ยอมเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารโรงแรมไม่จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียตามที่ตนมีหน้าที่ต้องจัดให้มีตามมาตรา ๗๐ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจสั่งการให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารโรงแรมนั้นจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรา ๗๐ ได้ หรือในกรณีที่ระบบบำบัดน้ำเสียที่จัดให้มีขึ้นไม่สามารถบำบัดน้ำเสียได้มาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษก็มีอำนาจสั่งการตามมาตรา ๘๒ (๒)^๓ ให้เจ้าของหรือผู้

^๑ มาตรา ๖๙ ให้อำนาจรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียหรือของเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อมนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษไม่เกินมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใดกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น และมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๘

^๒ มาตรา ๗๐ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดตามมาตรา ๖๙ มีหน้าที่ต้องก่อสร้าง ติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด เพื่อการนี้ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองมีผู้ควบคุมการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียที่กำหนดให้ทำการก่อสร้าง ติดตั้งหรือจัดให้มีขึ้นนั้นด้วยก็ได้

ในกรณีที่แหล่งกำเนิดมลพิษได้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียอยู่แล้วก่อนวันที่มีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๖๙ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษแจ้งต่อเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเพื่อตรวจสอบหากเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเห็นว่าระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียที่มีอยู่แล้วนั้นยังไม่สามารถทำการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดไว้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีหน้าที่ต้องดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด

^๓ มาตรา ๘๒ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๒) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครอง ผู้ควบคุมหรือผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการระบบบำบัดน้ำเสียหรือจำกัดจัดของเสีย จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย หรืออุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียหรือมลพิษอื่น แต่ถ้าแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นโรงงานอุตสาหกรรม ให้แจ้งให้เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป หากเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตนให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ได้

ครอบครองอาคารโรงแรมนั้นจัดการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสีย นั้นได้ ซึ่งหากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารโรงแรมที่ได้รับคำสั่งจากเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ ที่สั่งให้ตนจัดให้มีหรือจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียตาม มาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๘๒ (๒) แล้วไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ก็ย่อมเป็นการกระทำความ ผิดกฎหมาย แม้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพ.ศ.๒๕๓๕ จะมิได้ บัญญัติบทกำหนดโทษสำหรับการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษไว้ ด้วย แต่โดยที่คำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษที่สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารโรงแรม ต้องจัดให้มี หรือจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๘๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นการสั่งการตามอำนาจที่กฎหมายให้ไว้ การไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวโดยไม่มีเหตุผล หรือข้อแก้ตัวอันสมควรย่อมเป็นความผิดตามมาตรา ๓๖๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และ เป็นการกระทำความผิดกฎหมายตามนัยของข้อ ๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๐ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๐๒ ด้วย

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๔๑

ฯลฯ

ฯลฯ

“มาตรา ๓๖๘ ผู้ใดทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้ ไม่ ปฏิบัติตามคำสั่งนั้นโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้า ร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการสั่งการเช่นนั้น เป็นคำสั่งให้ช่วยทำกิจการในหน้าที่ของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมาย กำหนดให้สั่งให้ช่วยได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

“ข้อ ๒ หากปรากฏว่าสถานที่ได้มีการกระทำความผิดกฎหมายหรือมีพฤติการณ์อันขัดต่อความ สงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ที่ตั้งโดยอำนาจการอนุญาตของ เจ้าหน้าที่ฝ่ายใดตามกฎหมายใดก็ตามให้อธิบดีกรมตำรวจหรือรองอธิบดีกรมตำรวจ สำหรับจังหวัดพระนคร และจังหวัดธนบุรี ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับจังหวัดต่าง ๆ นอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี มีอำนาจ พิจารณาสั่งการปิดสถานที่ดังกล่าวโดยมีกำหนดระยะเวลาหรือไม่กำหนดระยะเวลาก็ได้ ตามควรแก่กรณี